

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja: ul. Miodowa Nr. 22. Telefon Redakcji 11-44-05. Telefon Administracji 11-80-13. Telefon Ekspedycji 11-80-19.
Ogłoszenia: ul. Królewska 5. Kasa czynna od godz. 8 i pół do 1 po pld., w soboty do g. 12 w pld. Konto czekowe w P. K. O. — 730.

Oddziały „Monitora Polskiego”:

BYDGOSZCZ, Gdańska 22, tel. 15-74; GDANSK, Neugarten 27, tel. 240-79; GDYNIA, Świętojańska, Dom P. A. M., tel. 17-20; GRUDZIADZ, Mickiewicza 26, tel. 304; KATOWICE, 3 Maja 34; tel. 395-65 i 310-91; KRAKÓW, Rynek Główny 6, tel. 105-00 i 120-27; LWÓW, Akademicka 11, I p., tel. 200-20, 200-45; ŁÓDŹ, Piotrkowska 125, tel. 101-11 i 11524; LUCK, Piłsudskiego 14, tel. 222; POZNAŃ, Aleja Marsz. J. Piłsudskiego 24, tel. 28-57, 28-58 i 28-49; TORUŃ, Szeroka 41, tel. 263; WILNO, Mickiewicza 15 m. 5, tel. 674 i 17-85.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 122. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 3 marca 1937 r. w sprawie statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

DZIAŁ URZĘDOWY.

—oO—

Zarządzenia Władz Naczelnych.

—oO—

122.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 3 marca 1937 r.

w sprawie statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Na podstawie art. 55 ust. (4) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 855) zarządzam co następuje:

§ 1. Do statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nadanego przez Ministra Opieki Społecznej w dniu 31 grudnia 1933 r. wprowadzam zmiany, uzupełniające pierwotne brzmienie statutu przepisami o Radzie Naukowo-Lekarskiej (§§ 51—58).

§ 2. Ogłaszam jednolity tekst statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, stanowiący załącznik do zarządzenia niniejszego.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) M. Kościalkowski.

Załącznik do zarządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 3 marca 1937 r. (poz. 122).

STATUT ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.

I. Przepisy ogólne.

§ 1.

(1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych powołany jest do wykonywania zadań, wymienionych w art. 56 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 855).

(2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych obejmuje swym działaniem cały obszar Rzeczypospolitej, z zastrzeżeniem art. 317 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym.

(3) Siedzibą Zakładu jest Warszawa.

(4) Nadzór nad Zakładem sprawuje Minister Opieki Społecznej.

§ 2.

(1) W tekście statutu oznacza się w skróceniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako „Zakład”.
(2) Powoływane w dalszych postanowieniach

paragrafy oznaczają paragrafy niniejszego statutu, artykuły zaś — artykuły ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 855).

§ 3.

(1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest osobą prawa publicznego.

(2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych używa pieczęci z godłem państwowym według wzoru, zatwierdzonego przez Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 4.

(1) Do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy zarząd funduszami ubezpieczeniowymi o odrębnej osobowości prawnopublicznej, utworzonymi na podstawie art. 17-a ustawy, a mianowicie:

1) Funduszem Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników,

2) Funduszem Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych,

3) Funduszem Ubezpieczenia od Wypadków i Chorób Zawodowych,

4) Funduszem Ubezpieczenia na Wypadek Braku Pracy Pracowników Umysłowych,

5) Ogólnym Funduszem Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i Macierzyństwa.

(2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych nabywa prawa oraz zaciąga zobowiązania na rzecz poszczególnych funduszy ubezpieczeniowych na podstawie uchwał względnie decyzji, powziętych przez organa Zakładu w granicach ich kompetencji.

§ 5.

Przy nabywaniu praw i zaciąganiu zobowiązań na rzecz Zakładu i na rzecz poszczególnych funduszy ubezpieczeniowych działają imieniem Zakładu:

1) w sprawach należących do zakresu czynności rady Zakładu i jej kompletów specjalnych oraz w sprawach lokat funduszy — prezes lub wiceprezes rady łącznie z naczelnym dyrektorem, którzy mogą upoważnić do poszczególnych czynności pracowników Zakładu,

2) we wszystkich innych sprawach — naczelnym dyrektorem Zakładu, lub upoważnieni przez niego pracownicy Zakładu.

§ 6.

Prezes rady Zakładu reprezentuje nazewną Zakład i fundusze ubezpieczeniowe. Prezesowi rady przysługuje prawo przekazywania swoich czynności reprezentacyjnych wiceprezesom, dyrektorowi naczelnemu i na jego wniosek pracownikom Zakładu.

§ 7.

(1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych może tworzyć lokalne oddziały na podstawie uchwały rady, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą. Uchwała rady ustala zakres i obszar działania oddziałów oraz ich siedziby.

(2) Zakład obowiązany jest na skutek zarządzeń Ministra Opieki Społecznej tworzyć nowe oddziały oraz zmieniać okręgi i siedziby oddziałów już istniejących.

(3) Na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego istnieje oddział Zakładu, którego zakres działania i uprawnienia określają, stosownie do przepisów art. 317 ust. 3, rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej.

§ 8.

(1) Wszystkie pisma Zakładu z wyjątkiem pism, wymienionych niżej w ust. 3—5, podpisuje

naczelnym dyrektorem lub w jego zastępstwie osoby przez niego upoważnione.

(2) Prezes Rady podpisuje wraz z naczelnym dyrektorem:

1) wszelkie pisma zawiadamiające o uchwałach powziętych przez radę,

2) wszelkie pisma do władzy nadzorczej w sprawach wymagających jej zatwierdzenia oraz w sprawach ustalonych przez prezesa w porozumieniu z naczelnym dyrektorem,

3) pisma i akty, związane z reprezentowaniem Zakładu nazewną, a nie wynikające z wykonywania bieżących czynności.

(3) Prezes rady Zakładu podpisuje sam pisma: 1) zwołujące posiedzenie pełnego kompletu rady oraz posiedzenie konstytuujące komisji rewizyjnej Zakładu,

2) w sprawie mandatów członków organów Zakładu,

3) do Ministra Opieki Społecznej w sprawach, dotyczących prezesa rady i wiceprezesów,

4) w sprawach, dotyczących naczelnego dyrektora.

(4) Pisma zwołujące posiedzenia specjalnych kompletów rady, podpisują właściwi wiceprezesi.

(5) Pisma komisji rewizyjnej podpisują przewodniczący z jednym członkiem tej komisji z wyjątkiem pism, zwołujących posiedzenia komisji rewizyjnej, które podpisuje sam przewodniczący.

§ 9.

Nakazy wypłaty do kasy, potwierdzenia odbioru pieniędzy oraz czeki Pocztowej Kasy Oszczędności i bankowe wymagają podpisów dwóch osób upoważnionych przez naczelnego dyrektora.

II. Zadania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 10.

(1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest powołany:

a) do wykonywania wszelkich czynności w zakresie ubezpieczeń, określonych ustawą z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym i rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, poza czynnościami przekazanymi ubezpieczalniom społecznym,

b) do normowania, koordynowania, kontrolowania, usprawniania i uzupełniania działalności ubezpieczalni społecznych oraz instytucji działających na podstawie art. 93.

(2) Poza tym do zakresu działania Zakładu należy:

1) reprezentowanie instytucji ubezpieczeń społecznych na fachowych zjazdach i konferencjach krajowych i zagranicznych oraz przy zawieraniu porozumień, przewidzianych w konwencjach i umowach międzynarodowych w zakresie ubezpieczeń społecznych;

2) prowadzenie akcji zapobiegania wypadkom w zatrudnieniu i chorobom zawodowym; w tym celu Zakład jest uprawniony do badania na miejscu stanu bezpieczeństwa pracy w poszczególnych zakładach pracy;

3) rozstrzyganie sporów pomiędzy ubezpieczalniąmi oraz sporów pomiędzy ubezpieczalniąmi i instytucjami, działającymi na podstawie art. 93.

§ 11.

(1) W zakresie wskazanym w § 10 ust. 1 pkt. b Zakład Ubezpieczeń Społecznych działa przez:

1) podejmowanie akcji, zmierzającej do rozwoju ubezpieczeń społecznych, a w szczególności przez publikowanie wydawnictw naukowych i popularnych, popieranie i zakładanie instytucji naukowych i studiów w zakresie ubezpieczeń społecznych i medycyny społecznej, urządzenie kursów i organizowanie wszelkiego rodzaju instytucji i przedsięwzięć, mających na celu podniesienie wiedzy fachowej i sprawności pracy wśród pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych oraz in-

stytucji współdziałających w dziedzinie tych ubezpieczeń,

2) wydawanie przepisów ustalających sposób wykonywania przez ubezpieczalnię czynności wymienionych w art. 23 pkt. 1, 2, 3, 5 i 6 oraz czynności, przekazanych w myśl art. 56 ust. 5 ustawy,

3) udzielanie ubezpieczalniom instrukcji w zakresie zaliczania do poszczególnych stopni niebezpieczeństwa (art. 221) i ustalania wysokości składek za ubezpieczenie od wypadków i chorób zawodowych, należnych od poszczególnych pracodawców,

4) prowadzenie statystyki wszystkich rodzajów ubezpieczeń społecznych oraz ogłaszanie sprawozdań w tym zakresie,

5) prowadzenie wspólnej dla różnych rodzajów ubezpieczeń działalności leczniczej i profilaktycznej,

6) zakładanie i prowadzenie we własnym zakresie działania lub za pośrednictwem instytucji, wymienionych w art. 93, dla potrzeb wszystkich rodzajów ubezpieczeń, urządzeń leczniczych i rozpoznawczych, zakładów leczniczych rozpoznawczych, sanitarnych i zapobiegawczych, aptek wraz z punktami rozdawania leków oraz składnic materiałów aptecznych i sanitarnych,

7) współdziałanie we własnym zakresie działania, lub za pośrednictwem instytucji wymienionych w art. 93, z odpowiednimi instytucjami państwowymi, komunalnymi i społecznymi celem urządzania i prowadzenia wspólnych zakładów sanitarnych, leczniczych, rozpoznawczych i zapobiegawczych,

8) współdziałanie w akcji, zmierzającej do przywrócenia zdolności do zarobkowania ubezpieczonych inwalidów oraz organizowania zakładów, mających na celu szkolenie inwalidów i zakładanie dla nich warsztatów pracy,

9) ustalanie jednolitych zasad postępowania przy przyznawaniu i udzielaniu świadczeń z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa,

10) ustalanie zasad organizacji lecznictwa i działalności profilaktycznej w ubezpieczalniach,

11) ustalanie zasad ogólnych (wytycznych) oraz warunków zawierania umów przez ubezpieczalnię:

a) z lekarzami, z lekarzami dentystami, zakładami leczniczymi, aptekami itp.,

b) ze związkami komunalnymi, z innymi organizacjami i z pracodawcami rolnymi o udzielanie pomocy leczniczej osobom nie podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa,

12) regulowanie działalności inwestycyjnej ubezpieczalni,

13) ustalanie ramowych przepisów służbowych dla pracowników ubezpieczalni, oraz zasad doboru i szkolenia pracowników,

14) udzielanie ubezpieczalniom społecznym z Ogólnego Funduszu Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i Macierzyństwa (art. 239):

a) subwencji dla tych ubezpieczalni, które wskutek lokalnych warunków nie są w stanie utrzymać świadczeń na odpowiednim poziomie,

b) kredytów krótkoterminowych dla tych ubezpieczalni, które przejściowo znajdują się w trudnym położeniu majątkowym,

15) ustalanie zasad regulujących badanie młodocianych, przeprowadzane przez ubezpieczalnię przy współudziale z inspektorami pracy,

16) ustalanie metod prowadzenia przez ubezpieczalnię statystyki,

17) ustalanie dla ubezpieczalni oraz instytucji działających na podstawie art. 93 ustawy:

a) zasad administracji i biurowości oraz gospodarki finansowej i materiałowej,

b) zasad, dotyczących sposobu prowadzenia rachunkowości oraz sporządzania sprawozdań i budżetów,

18) inspekcję oraz lustrację organizacji i działalności ubezpieczalni społecznych i instytucji działających na podstawie art. 93,

19) udzielanie wyjaśnień i pomocy fachowej organom ubezpieczalni i instytucji, działających na podstawie art. 93, w zakresie wykonywanych przez nie czynności.

(2) Zakład dokonywa lustracji ubezpieczalni oraz instytucji działających na podstawie art. 93 z własnej inicjatywy, bądź na wniosek komisji rewizyjnej danej instytucji, bądź na polecenie władzy nadzorczej.

§ 12.

(1) Zakład może w drodze postanowień swego statutu lub w drodze uchwał rady zatwierdzonych przez władzę nadzorczą przekazywać ubezpieczalniom społecznym poszczególne czynności, należące do zakresu działania Zakładu.

(2) Przekazywanie ubezpieczalniom społecznym poszczególnych czynności Zakładu następuje także na skutek zarządzeń władzy nadzorczej.

§ 13.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonywa bezpośredni nadzór nad ubezpieczalniami społecz-

nymi w zakresie, oznaczonym przez Ministra Opieki Społecznej w drodze rozporządzeń.

§ 14.

(1) Ubezpieczalnię społeczne oraz instytucje działające na podstawie art. 93, członkowie ich organów i pracownicy obowiązani są udzielać Zakładowi lub jego delegatom wszelkich żądanych wyjaśnień, przedstawiać akta, dokumenty, księgi i pisma oraz przysyłać na żądanie Zakładu wszelkie dane, dotyczące organizacji i działalności instytucji.

(2) Delegaci Zakładu mogą brać udział w posiedzeniach organów ubezpieczalni i instytucji działających na podstawie art. 93, oraz składać oświadczenia w imieniu Zakładu w sprawach objętych porządkiem obrad.

§ 15.

(1) Ubezpieczalnię społeczne i instytucje, działające na podstawie art. 93, przysyłają Zakładowi wykazy członków organów i ich zastępców oraz zawiadamiają o każdorazowych zmianach w składzie organów.

(2) W razie stwierdzenia, że ta sama osoba pełni mandaty wykluczające się wzajemnie w myśl obowiązujących przepisów prawnych, Zakład zawiadamia o tym właściwą instytucję i Ministra Opieki Społecznej.

§ 16.

(1) Uchwały, decyzje i zarządzenia organów Zakładu, powzięte w granicach właściwości Zakładu, są wiążące dla ubezpieczalni społecznych i instytucji, działających na podstawie art. 93.

(2) Uchwały, decyzje i zarządzenia organów Zakładu obowiązują od dnia podania ich do wiadomości właściwych instytucji. Zakład może wyznaczyć inny termin wykonania swej uchwały, decyzji lub zarządzenia i może zażądać przedłożenia sprawozdania o wykonaniu.

§ 17.

Zakład na podstawie wyników przeprowadzonej lustracji może pociągać do odpowiedzialności dyscyplinarnej, w myśl specjalnych przepisów dyscyplinarnych wydanych przez radę Zakładu a zatwierdzonych przez władzę nadzorczą, członków dyrekcji ubezpieczalni społecznych za naruszenie obowiązków zajmowanego stanowiska przez działanie, zaniechanie lub zaniedbanie w zakresie sprawowanych przez nich czynności, powodujące szkodę moralną lub materialną dla ubezpieczonych lub instytucji ubezpieczeń społecznych.

III. Organa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 18.

(1) Organami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są:

- 1) rada,
- 2) naczelny dyrektor,
- 3) komisja rewizyjna,
- 4) komisje rozjemcze.

(2) Ponadto przy Zakładzie istnieją komisje świadczeniowe.

A. Przepisy ogólne.

§ 19.

Członkowie rady, pochodzący z wyboru, wybierani są przez właściwe zgromadzenie wyborcze, przewidziane w art. 91 ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

§ 20.

(1) Członkowie rady, komisji rewizyjnej, komisji rozjemczych oraz komisji świadczeniowych, pochodzący z wyborów, powinni posiadać bierne prawo wyborcze w myśl art. 29 i 30 ustawy.

(2) Do wszystkich członków rady, komisji rewizyjnej, komisji rozjemczych oraz komisji świadczeniowych stosują się przepisy art. 32, 33, 34 i 35, określające okoliczności, uprawniające do zrzeczenia się mandatu, okoliczności przewidujące utratę mandatu lub zawieszenie wykonywania mandatu, pełnienie obowiązków po wygaśnięciu mandatu oraz powoływanie zastępców.

§ 21.

(1) Członkowie rady i wszystkich komisji pełnią swój urząd bezpłatnie, jednak za udział w posiedzeniach otrzymują marki obecności z zastrzeżeniem § 22, ponadto zamiejscowi otrzymują diety i zwrot kosztów podróży.

(2) Za każdy udział w posiedzeniu przysługuje prawo do marki obecności w wysokości zł 20.

(3) Za czas nieobecności w miejscu stałego zamieszkania, spowodowanej pełnieniem czynności,

przysługuje członkom wymienionych wyżej organów prawo do diet w wysokości zł 20 z wyjątkiem prezesa rady oraz wiceprezesów, którym przysługują diety w wysokości, ustalonej dla naczelnego dyrektora Zakładu.

(4) Dla sposobu obliczania okresu czasu i przypadających należności z tytułu diet miarodajne są zasady, ustalone w obowiązujących przepisach służbowych pracowników Zakładu, dotyczące należności za podróże służbowe.

(5) Tytułem zwrotu kosztów podróży przysługuje członkom wymienionych wyżej organów prawo do zwrotu ceny biletu jazdy II kl. pociągu pośpiesznego bez wozu sypialnego, lub ceny biletu III kl. pociągu pośpiesznego i koszt wozu sypialnego tejże klasy.

(6) Tytułem zwrotu kosztów dojazdu i odjazdu ze stacji przysługuje członkom tych organów prawo do ryczałtu w wysokości zł 6.— łącznie na podróż z miejsca zamieszkania do miejsca pełnienia czynności i z powrotem.

§ 22.

(1) Prezes oraz wiceprezesi rady, w razie pełnienia czynności prezesa lub wiceprezesów również i ich zastępcy otrzymują ryczałtowe wynagrodzenie za czas, poświęcony sprawom Zakładu, w wysokości określonej przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) Członkom rady zarządzającej, pełniącym chwilowo czynności, wchodzące w zakres kompetencji prezesa lub wiceprezesów rady, może być przyznana marka obecności za każdy dzień poświęcony sprawom Zakładu.

§ 23.

(1) Po wygaśnięciu mandatów, wskutek upływu okresu urzędowania, członkowie rady i komisji pełnią nadal swoje czynności aż do chwili przejścia czynności przez nowowybranych względnie nowomianowanych członków. Ustupujący członkowie mogą być wybrani ponownie.

(2) W razie zrzeczenia się mandatu, w razie śmierci członka rady lub komisji, utraty mandatu, w razie pozbawienia mandatu lub zawieszenia w czynnościach, wchodzi na wakujące miejsce na pozostały okres urzędowania rady lub komisji, bądź na okres zawieszenia, zastępca z tej samej grupy członków.

(3) W razie niemożności ze strony członka rady lub komisji brania udziału w posiedzeniach, przewodniczący rady względnie komisji powołuje czasowo zastępcę.

§ 24.

Członkowie organów Zakładu są przy wykonywaniu obowiązków urzędowych zrównani z funkcjonariuszami państwowymi tak co do ochrony prawnej, jak i co do odpowiedzialności sądowo-karnej.

§ 25.

Od udziału w posiedzeniach organów Zakładu wyłączeni są poszczególni członkowie, gdy mają być rozstrzygane sprawy, w których zainteresowany jest sam członek organu Zakładu lub osoba pozostająca z nim w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii wstępnej lub zstępnej, albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do czwartego stopnia włącznie, bądź wreszcie w stosunku przysposabiających, opiekunów lub wychowawców albo przysposobionych, pupilów lub wychowanków.

B. Rada Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 26.

(1) Rada Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składa się z prezesa i 32 członków, w tym:

12	przedstawicieli robotników,
4	pracowników umysłowych,
8	pracodawców,
8	członków mianowanych przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) Okres urzędowania rady Zakładu Ubezpieczeń Społecznych trwa lat 5.

(3) Uchwały rady zapadają w pełnym komplecie, bądź w dwóch kompletach specjalnych: do spraw ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych i do spraw ubezpieczenia emerytalnego robotników.

(4) W skład kompletu do spraw ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych wchodzi wszyscy członkowie rady będący przedstawicielami pracowników umysłowych oraz 2 przedstawicielei pracodawców i 2 mianowanych członków rady.

(5) W skład kompletu do spraw ubezpieczenia emerytalnego robotników wchodzi wszyscy członkowie rady, będący przedstawicielami robotników, oraz 6 przedstawicieli pracodawców i 6 członków rady mianowanych.

(6) Członków kompletów specjalnych z grupy pracodawców i z grupy członków mianowanych wybierają właściwe grupy na konstytuującym posiedzeniu rady; o ile wybory nie dadzą wyników, przeprowadza się losowanie.

§ 27.

(1) Radzie przewodniczy prezes rady.
 (2) Wiceprezesów rady wybierają ze swego grona komplety specjalne rady: jednego — komplet do spraw ubezpieczeń emerytalnych i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych, drugiego — komplet do spraw ubezpieczenia emerytalnego robotników.
 (3) Na posiedzeniach kompletów specjalnych rady przewodniczą wiceprezesi rady, których wybierają ze swego grona komplety specjalne rady.
 (4) Prezes rady wykonywa z ramienia rady nadzór nad czynnościami naczelnego dyrektora Zakładu.
 (5) W tym celu przysługuje prezesowi rady prawo żądania od naczelnego dyrektora sprawozdań, wyjaśnień oraz przedstawienia akt, dokumentów i ksiąg, obecności przy rewizjach przeprowadzanych przez władzę nadzorczą lub komisję rewizyjną oraz zwracania się do komisji rewizyjnej o przeprowadzanie rewizji ksiąg i kasy Zakładu.
 (6) Jeżeli uchwała rady sprzeciwia się przepisom prawnym, postanowieniom statutu Zakładu, zarządzeniom władzy nadzorczej lub grozi naruszeniem równowagi finansowej poszczególnych rodzajów ubezpieczeń, prezes rady lub zastępujący go wiceprezes obowiązany jest wnieść sprzeciw do władzy nadzorczej w terminie pięciu dni. Sprzeciw wstrzymuje wykonanie uchwały do czasu rozstrzygnięcia przez władzę nadzorczą.
 (7) Jeżeli naczelnny dyrektor lub pełniący jego czynności zastępca oświadczy na posiedzeniu rady, że wykonanie uchwały stanowiłoby groźbę dla stanu majątkowego poszczególnych rodzajów ubezpieczeń, przewodniczący obowiązany jest zawiadomić o tym władzę nadzorczą w terminie dni pięciu, jeżeli nie znajdzie zastosowania przepis ustępu poprzedniego.

(8) Jeżeli uchwały i decyzje organów Zakładu grożą istotnym naruszeniem odrębnych interesów funduszów: emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych i emerytalnego robotników, właściwemu wiceprezesowi służy prawo wniesienia sprzeciwu do władzy nadzorczej na ręce prezesa rady w terminie pięciu dni od dnia powzięcia uchwały lub decyzji.

§ 28.

(1) Rada Zakładu oraz jej komplety specjalne odbywają posiedzenia w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak, niż 2 razy do roku.

(2) Terminy posiedzeń i porządek obrad posiedzeń zwyczajnych ustalają przewodniczący rady, względnie jej kompletów specjalnych po wysłuchaniu naczelnego dyrektora.

(3) Nadzwyczajne posiedzenie rady lub kompletu specjalnego musi być zwołane na żądanie władzy nadzorczej w terminie przez nią wyznaczonym, albo na żądanie komisji rewizyjnej, naczelnego dyrektora, kompletu specjalnego lub 1/4 części członków rady w terminie dni 14-tu, licząc od dnia doręczenia żądania przewodniczącemu, z obowiązkiem umieszczenia na porządku obrad spraw, wymienionych w żądaniu. Nadzwyczajne posiedzenie rady może zwołać prezes rady również z własnej inicjatywy.

(4) Postanowienia ustępu poprzedniego mają odpowiednio zastosowanie do specjalnych kompletów rady, które ponadto muszą być zwołane na żądanie trzech członków właściwego kompletu.

§ 29.

(1) Zwołanie każdego posiedzenia zwyczajnego rady oraz jej kompletów specjalnych powinno nastąpić, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów § 32 ust. 2, co najmniej na 10 dni, każdego zaś posiedzenia nadzwyczajnego co najmniej na 5 dni przed jego terminem, przez zawiadomienie wszystkich członków listami poleconymi lub za dowodem doręczenia.

(2) Zawiadomienia powinny podawać czas, miejsce i porządek obrad wraz z niezbędnymi materiałami; zamierzone zmiany statutu należy zawiadomić z podaniem ich brzmienia.

(3) Zawiadomienia o posiedzeniach rady oraz jej kompletów specjalnych powinny być przesyłane jednocześnie władzy nadzorczej i przewodniczącemu komisji rewizyjnej.

§ 30.

Regulamin czynności rady i jej kompletów specjalnych, uchwalony przez radę, a zatwierdzony przez władzę nadzorczą, określa szczegółowo tryb zwoływania rady i jej kompletów specjalnych, sposób prowadzenia obrad oraz prawa i obowiązki członków, a w szczególności: warunki wprowadzania do porządku obrad wniosków członków, zgłaszania wniosków nagłych, sposób powoływania zastępcy w razie czasowej niemoż-

ności ze strony członka brania udziału w posiedzeniach, zasady wypłaty marki obecności za posiedzenia, stanowiące ciąg dalszy posiedzeń poprzednich, oraz kary porządkowe za niedbałe pełnienie czynności.

§ 31.

(1) W posiedzeniach rady i jej kompletów specjalnych biorą udział z głosem doradczym: delegat komisji rewizyjnej, dyrektor naczelny lub jego zastępca, wyznaczeni przez naczelnego dyrektora pracownicy oraz zaproszeni na wniosek naczelnego dyrektora rzeczoznawcy.

(2) Biorący udział w posiedzeniu przedstawiciel władzy nadzorczej może przemawiać poza kolejnością mówców.

§ 32.

(1) Rada oraz jej komplety specjalne zdolne są do powzięcia uchwały przy obecności co najmniej połowy członków rady względnie kompletu specjalnego.

(2) Jeżeli na posiedzenie rady względnie jej kompletu specjalnego nie zbierze się wymagana wyżej liczba członków, przewodniczący może zwołać następne posiedzenie nie wcześniej, niż po upływie 3 dni i nie później, niż w ciągu 10-ciu dni; na tym posiedzeniu rada względnie komplet specjalny może powziąć ważne uchwały bez względu na liczbę obecnych członków w zakresie spraw objętych poprzednim porządkiem obrad, z wyłączeniem jednak spraw wymienionych w ust. 4 niniejszego paragrafu oraz zmian statutu.

(3) Uchwały zapadają bezwzględna większością głosów obecnych. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Kwalifikowana większość 2/3 głosów obecnych członków rady wymagana jest przy uchwałach w sprawie zmian statutu.

(4) Uchwały o tworzeniu przewidzianych w art. 93 ustawy o ubezpieczeniu społecznym specjalnych organów lub odrębnych instytucji albo o przystąpieniu do już istniejących instytucji wymagają dla swej ważności obecności co najmniej 2/3 liczby członków rady.

§ 33.

(1) Z przebiegu posiedzenia rady oraz jej kompletów specjalnych spisuje się protokół, który zawierać powinien listę obecnych, porządek obrad, stwierdzenie prawidłowego zwołania posiedzenia, stwierdzenie zdolności do powzięcia uchwał, zapadłe uchwały i odrzucone wnioski wraz z podaną przez wnioskodawców ich motywacją, wyniki głosowania, wreszcie oświadczenia i odrębne zdania, jeśli zgłoszone zostały na piśmie na posiedzeniu.

(2) Protokół podpisuje przewodniczący, naczelnny dyrektor i protokolant (pracownik Zakładu). Odpis protokołu posiedzenia rady oraz jej kompletów specjalnych ma być w ciągu 14-tu dni po odbyciu posiedzenia przedłożony władzy nadzorczej oraz przesłany członkom rady i przewodniczącemu komisji rewizyjnej.

§ 34.

(1) Rada jest organem uchwałodawczym Zakładu. Ponadto Rada wykonywa za pośrednictwem prezesa nadzór nad czynnościami naczelnego dyrektora.

Do zakresu działania rady należy:

1) uchwalanie zmian statutu,
 2) uchwalanie preliminarzy budżetowych,
 3) uchwalanie rocznego sprawozdania i zamknięcia rachunkowego oraz bilansów ubezpieczeniowo-technicznych,

4) wybór członków komisji Zakładu,
 5) uchwalanie regulaminu czynności rady, jej kompletów specjalnych i komisji,

6) uchwalanie ramowych przepisów służbowych dla pracowników ubezpieczalni, ogólnych zasad umów z lekarzami oraz przepisów służbowych dla pracowników Zakładu,

7) decydowanie w sprawie nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz dokonywania inwestycji, nieobjętych budżetem,

8) uchwalanie wysokości składki, przewidzianej w art. 221,

9) uchwalanie wniosków co do planu lokat rezerw płynnych (art. 248 ust. 2) oraz decydowanie o wspólnych lokatach funduszów ubezpieczeniowych i ubezpieczalni społecznych,

10) decydowanie o tworzeniu przewidzianych w art. 93 odrębnych organów lub instytucji specjalnych,

11) decydowanie o tworzeniu oddziałów Zakładu,

12) powoływanie i zwalnianie naczelnego dyrektora Zakładu,

13) uchwalanie przekazywania ubezpieczalniami społecznymi poszczególnych czynności z zakresu działania Zakładu,

14) ustalanie klucza podziału między poszczególne fundusze ubezpieczeniowe wydatków budżetowych Zakładu oraz wskazanych w art. 23 ust. 2 kosztów ubezpieczalni społecznych,

15) wypowiedanie opinii dla Ministra Opieki Społecznej co do norm zwrotu kosztów ubezpie-

czalnikom za czynności dokonywane dla Zakładu, 16) ustalanie wysokości opłat, wskazanych w art. 244 ust. 5 pkt. 4,

17) rozpatrywanie sprawozdań naczelnego dyrektora i komisji.

(2) Rada w składzie kompletów specjalnych decyduje w sprawach wymienionych w pkt. 2, 3, 7 i 9, jeżeli dotyczą jedynie ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych lub ubezpieczenia emerytalnego robotników.

(3) Uchwały rady lub jej kompletów specjalnych w sprawach wymienionych w pkt. 1—3, 5—14 i 16 — z wyłączeniem pożyczek niezabezpieczonych majątkiem i nie przekraczających terminów i wysokości oznaczonych przez władzę nadzorczą (art. 257 ust. 1 pkt. 7 ustawy) — wymagają dla swej ważności zatwierdzenia przez władzę nadzorczą.

§ 35.

Jeżeli sprawa zastrzeżona uchwałę rady wymaga w interesie Zakładu lub funduszów natychmiastowego załatwienia, może to nastąpić w drodze decyzji prezesa rady względnie przewodniczącego właściwego kompletu specjalnego na wniosek naczelnego dyrektora, z zastrzeżeniem jednak późniejszego zatwierdzenia przez radę względnie jej komplet specjalny.

C. Naczelnny Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 36.

(1) Organem wykonawczym Zakładu jest naczelnny dyrektor, który kieruje z zastrzeżeniem kompetencji rady całą działalnością Zakładu. Naczelnny dyrektor jest zwierzchnikiem całego personelu Zakładu.

(2) Do zakresu działania naczelnego dyrektora należy w szczególności:

1) wykonywanie uchwał rady;
 2) przedstawianie radzie wszelkich materiałów i wniosków w sprawach objętych porządkiem obrad;

3) decydowanie we wszystkich sprawach nie należących do zakresu działania rady i komisji;

4) przyjmowanie, zawieszanie w czynnościach, zwalnianie oraz posuwanie na wyższe stanowiska wszystkich pracowników Zakładu w ramach obowiązujących przepisów służbowych.

(3) Zastępcę naczelnego dyrektora, dyrektorów centrali i kierownika prac matematyczno-ubezpieczeniowych oraz dyrektorów oddziałów powołuje naczelnny dyrektor, jeżeli prezes rady nie zgłosi sprzeciwu co do osoby kandydata. Powołanie i zwolnienie zastępcy naczelnego dyrektora wymaga zgody władzy nadzorczej.

§ 37.

(1) Naczelnego dyrektora powołuje i zwalnia rada Zakładu; uchwały w tych sprawach oraz umowa o pracę z naczelnym dyrektorem wymagają dla swej ważności zatwierdzenia władzy nadzorczej.

(2) Naczelnny dyrektor podlega w sprawach personalnych, wynikających z przepisów służbowych, prezesowi rady Zakładu.

(3) W razie naruszenia obowiązków swego stanowiska przez czyn, zaniechanie lub zaniedbanie, naczelnny dyrektor, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karnej lub cywilnej, ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną według postanowień przepisów służbowych.

(4) W razie zajścia okoliczności, przewidzianych w przepisach służbowych, powodujących zawieszenie w czynnościach naczelnego dyrektora, uchwała w sprawie zawieszenia powinna być przedstawiona w terminie 3-dniowym władzy nadzorczej.

§ 38.

(1) Przy naczelnym dyrektorsze istnieje jako organ doradczy dyrekcja, w skład której poza naczelnym dyrektorem wchodzi dyrektorzy centrali oraz kierownik prac matematyczno-ubezpieczeniowych Zakładu.

(2) Dyrekcja opiniuje:

1) wnioski naczelnego dyrektora na radę,

2) wnioski o pociąganiu do odpowiedzialności dyscyplinarnej dyrektorów ubezpieczalni społecznych,

3) zasady wewnętrznej organizacji Zakładu,

4) wnioski o udzielenie ubezpieczalniami społecznymi subwencji i kredytów (§ 11 pkt. 14),

5) wszystkie sprawy o zasadniczym znaczeniu w zakresie wskazanym w § 10 ust. 2 pkt. 2 i 3 oraz w § 11 ust. 1 pkt. 2, 4, 5, 9, 10 i 12,

6) sprawy oddane do opinii przez naczelnego dyrektora.

(3) Porządek obrad dyrekcji ustala według swobodnego uznania naczelnny dyrektor.

§ 39.

(1) Organizacja Zakładu powinna się opierać na zasadzie skupienia pod jednym kierownictwem czynności przedmiotowo-jednolitych.

(2) Jednostkami organizacyjnymi, bezpośrednio podległymi naczelnemu dyrektorowi, kierują dyrektorzy działów lub kierownicy wydziałów. Jednostkami organizacyjnymi, podległymi bezpośrednio naczelnemu dyrektorowi, mogą być również oddziały Zakładu.

(3) Naczelnym dyrektorem może być pracownik, zajmujący kierownicze stanowiska, przekazywać prawo decyzji i podpisu oraz wydawania zarządzeń w ściśle określonych rodzajach spraw. Upoważnienie powinno być wydane na piśmie i oznaczać szczegółowo zakres uprawnień i obowiązków.

(4) Decyzje i zarządzenia wydawane przez pracowników Zakładu na podstawie upoważnienia udzielonego przez naczelnego dyrektora mają moc decyzji względnie zarządzeń naczelnego dyrektora.

(5) Naczelnym dyrektorem może być upoważnić poszczególnych pracowników nie na kierowniczych stanowiskach do podpisywania korespondencji o charakterze informacyjnym i nie pociągających za sobą skutków finansowych.

§ 40.

(1) Stosunek służbowy pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ma charakter prywatno-prawny; pracownicy ci podlegają powszechnemu ustawodawstwu ochrony pracy.

(2) Prawa i obowiązki pracowników Zakładu określają przepisy służbowe, które zawierają również przepisy o uposażeniu służbowym.

D. Komisja Rewizyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 41.

(1) Komisja rewizyjna Zakładu składa się z 6-ciu członków, w tym:

- 4 przedstawicieli pracodawców,
- 1 przedstawiciela pracowników umysłowych i
- 1 przedstawiciela robotników.

(2) Wyboru członków komisji rewizyjnej dokonuje rada Zakładu na okres lat 5, bezpośrednio po swym ukonstytuowaniu się przez głosowanie w poszczególnych grupach. W ten sam sposób wybiera rada zastępców po jednym na każdego członka komisji rewizyjnej.

(3) Komisja rewizyjna wybiera z pośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę.

(4) Przewodniczącym komisji rewizyjnej powinien być członek rady Zakładu; pozostali członkowie mogą nie być członkami rady, powinni jednak posiadać bierne prawo wyborcze w myśl art. 29 i 30.

(5) Członkowie komisji rewizyjnej nie mogą być równocześnie członkami lub zastępcami członków organów ubezpieczalni społecznych albo komisji rozjemczych Zakładu.

§ 42.

Komisja rewizyjna kontroluje czynności Zakładu, opiniuje roczne zamknięcia rachunkowe oraz dokonuje rewizji ksiąg, dokumentów i zasobów Zakładu oraz funduszy ubezpieczeniowych, zarządzanych przez Zakład.

§ 43.

(1) Posiedzenia komisji rewizyjnej zwołuje przewodniczący komisji względnie jego zastępca.

(2) Posiedzenie konstytuujące komisji rewizyjnej zwołuje prezes rady Zakładu.

(3) Komisja rewizyjna zbiera się przynajmniej 2 razy do roku, z tego 1 raz przed posiedzeniem rady, na którym ma być uchwalone roczne zamknięcie rachunkowe, ponadto w każdym czasie, gdy przewodniczący komisji uzna to za potrzebne.

(4) Komisja rewizyjna musi być zwołana na żądanie władzy nadzorczej w terminie przez nią wyznaczonym oraz na żądanie prezesa rady, przewodniczących kompletów specjalnych rady, naczelnego dyrektora Zakładu lub 1/3 członków komisji w terminie 14-tu dni.

(5) Posiedzenie komisji zwołuje jej przewodniczący listami poleconymi lub za dowodem doręczenia, co najmniej na 5 dni przed posiedzeniem.

(6) Komisja Rewizyjna może żądać od naczelnego dyrektora i pracowników Zakładu szczegółowych wyjaśnień.

(7) Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona delegatów, którym służy prawo udziału w posiedzeniach rady i jej kompletów specjalnych z głosem doradczym.

§ 44.

(1) Komisja rewizyjna jest zdolna do powzięcia uchwał w obecności co najmniej 4-ch członków, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

(2) Uchwały komisji zapadają bezwzględnie większością głosów, a w razie równości rozstrzyga głos oddany przez przewodniczącego.

(3) Z posiedzeń komisji rewizyjnej spisuje się protokół, który podpisują wszyscy obecni jej członkowie. Odpis protokołu przesyła komisja rewizyjna władzy nadzorczej, prezesowi oraz wiceprezesowi rady oraz dyrektorowi naczelnemu Zakładu.

E. Komisje rozjemcze Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 45.

(1) Komisje rozjemcze Zakładu rozstrzygają odwołania od decyzji dyrektora Zakładu w sprawach świadczeń, przyznawanych z ubezpieczeń wykonywanych przez Zakład.

(2) Przewodniczącym komisji rozjemczych i ich zastępców mianuje Minister Opieki Społecznej.

(3) Komisje rozjemcze orzekają w zespołach, których liczbę dla każdego rodzaju ubezpieczenia ustalają przewodniczący komisji.

(4) W skład każdego zespołu komisji rozjemczej, poza przewodniczącym komisji lub jego zastępcą, wchodzi 2 przedstawiciele ubezpieczonych i 1 przedstawiciel pracodawców.

(5) Członków komisji rozjemczych, poza przewodniczącymi i zastępcami, wybiera rada Zakładu na okres trzech lat, z pośród osób nie należących do jej grona. Po upływie pierwszego i drugiego roku kalendarzowego od czasu powołania komisji członkowie jej pierwotnie powołani ustępują w jednej-trzeciej na podstawie przeprowadzonego losowania.

(6) Ustępujący członkowie komisji mogą być ponownie wybrani.

(7) Wybierani członkowie komisji rozjemczych powinni posiadać bierne prawo wyborcze w myśl art. 29 i 30.

(8) Członkowie komisji rozjemczej nie mogą być równocześnie członkami komisji rewizyjnej Zakładu.

§ 46.

(1) Komisje rozjemcze powołuje Zakład w siedzibie Zakładu i lokalnych jego oddziałów. W miarę potrzeby może Zakład powoływać do życia komisje rozjemcze i w innych miejscowościach.

(2) Sposób zwoływania posiedzeń i przepisy o postępowaniu w komisjach rozjemczych (zespołach) ustala regulamin, uchwalony przez radę Zakładu i zatwierdzony przez władzę nadzorczą.

§ 47.

(1) Odwołanie do komisji rozjemczej można zgłaszać nie później, niż w ciągu 2 miesięcy w sprawach świadczeń, przyznawanych z funduszy: emerytalnego robotników, emerytalnego pracowników umysłowych oraz od wypadków i chorób zawodowych, a w przeciągu 1 miesiąca — w sprawach świadczeń, przyznawanych z funduszu ubezpieczenia na wypadek braku pracy pracowników umysłowych.

(2) Od orzeczeń komisji rozjemczej przysługują zarówno zainteresowanym, jak i dyrektorowi Zakładu prawo odwołania się do organów orzekających ubezpieczeń społecznych nie później, niż w przeciągu 2-ch miesięcy w sprawach świadczeń, przyznawanych z funduszy: emerytalnego robotników, emerytalnego pracowników umysłowych oraz od wypadków i chorób zawodowych a w przeciągu 1 miesiąca w sprawach świadczeń, przyznawanych z funduszu na wypadek braku pracy pracowników umysłowych.

(3) Bieg terminów, wymienionych w paragrafie niniejszym, rozpoczyna się od dnia doręczenia orzeczenia, od którego przysługuje prawo odwołania.

F. Komisje świadczeniowe.

§ 48.

(1) Jako organ doradczy w sprawach świadczeń z poszczególnych rodzajów ubezpieczeń istnieją przy Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych 4 komisje świadczeniowe.

(2) Komisje świadczeniowe wypowiadają opinie, każda we właściwym jej zakresie ubezpieczeń, w następujących sprawach:

- 1) przedłożen Zakładu do władz państwowych co do zmian zakresu i poziomu świadczeń,
- 2) zasad postępowania przy przyznawaniu i udzielaniu świadczeń,
- 3) planu akcji zapobiegania wypadkom w zatrudnieniu i chorobom zawodowym,
- 4) w sprawach wskazanych w § 11 ust. 1 pkt 8 i 10,
- 5) świadczeniowej części budżetu Zakładu.

§ 49.

(1) Skład komisji dla świadczeń z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa oraz komisji dla świadczeń z ubezpieczenia od wypadków i chorób zawodowych jest następujący: 3 przedstawiciele robotników, 1 przedstawiciel pracowników umysłowych i 1 przedstawiciel pracodawców.

(2) Skład komisji dla świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego i na wypadek braku pracy pracowników umysłowych oraz komisji dla świadczeń z emerytalnego ubezpieczenia robotników jest następujący: 1 przedstawiciel pracodawców oraz odpowiednio 3 przedstawiciele pracowników umysłowych lub robotników.

(3) Przedstawiciele robotników, pracowników umysłowych i pracodawców oraz ich zastępców wybiera rada Zakładu z poza grona członków rady, w poszczególnych grupach reprezentowanych w komisji świadczeniowej, na okres lat 3.

§ 50.

(1) Posiedzenia komisji świadczeniowych zwołuje i przewodniczy na nich dyrektor naczelny Zakładu lub w jego zastępstwie wyznaczony przez niego pracownik Zakładu.

(2) W posiedzeniach komisji mogą brać udział prezes, wiceprezesi rady oraz powołani przez naczelnego dyrektora pracownicy Zakładu i rzeczoznawcy.

G. Rada Naukowo-Lekarska.

§ 51.

(1) Przy Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych istnieje stała Rada Naukowo-Lekarska, jako ciało badawcze, opiniotwórcze i wnioskodawcze w zakresie lecznictwa ubezpieczeniowego i profilaktyki.

(2) Zadaniem Rady jest opracowywanie metod i dawanie wskazań dla stosowania w lecznictwie ubezpieczeniowym każdorazowej zdobyczy wiedzy i sztuki lekarskiej oraz wzbogacanie tej wiedzy i sztuki dorobkiem i doświadczeniem lecznictwa ubezpieczeniowego.

(3) W tym celu Rada:

1) bada i ocenia działalność instytucji ubezpieczeń społecznych w zakresie lecznictwa;

2) opracowuje metody lecznictwa ubezpieczeniowego przy zastosowaniu zdobyczy wiedzy i sztuki lekarskiej i ze szczególnym uwzględnieniem zagadnienia chorób społecznych i zawodowych;

3) opracowuje w zakresie ubezpieczeń społecznych metody opieki nad zdrowiem matki, niemowlęcia, dziecka, młodzieży szkolnej i pracującej;

4) opracowuje zagadnienia, związane z koordynacją lecznictwa ubezpieczeniowego z lecznictwem państwowym, samorządowym i społecznym oraz akcją, prowadzoną przez organizacje lekarskie, naukowe i zawodowe;

5) czuwa nad akcją doszkalania lekarzy w zakresie medycyny społecznej i orzecznictwa lekarskiego, opracowuje metody tego doszkalania i przedstawia wnioski, mające na celu jak największe podniesienie wiedzy i sprawności fachowej lekarzy ubezpieczeniowych.

§ 52.

(1) Czynności wymienione w § 51 Rada Naukowo-Lekarska spełnia bądź z własnej inicjatywy, bądź na żądanie Ministra Opieki Społecznej lub Rady Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

(2) Rada Naukowo-Lekarska przedstawia wyniki swych prac oraz powzięte uchwały i wnioski Ministrowi Opieki Społecznej i Radzie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 53.

(1) Członków Rady Naukowo-Lekarskiej powołuje na lat trzy Minister Opieki Społecznej na wniosek:

- a) Wydziałów Lekarskich Uniwersytetów w Polsce, po jednym od każdego uniwersytetu 5
- b) Naczelnej Izby Lekarskiej 1
- c) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (a mianowicie jednego przedstawiciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i dwóch lekarzy naczelnich Ubezpieczalni Społecznych, jednej dużej i jednej średniej wielkości) 3
- d) Ministra Spraw Wojskowych 1

a) ponadto trzech lekarzy, których działalność zaznaczyła się wybitnie na polu medycyny społecznej.

(2) W skład Rady Naukowo Lekarskiej wchodzi również Dyrektor Departamentu Służby Zdrowia Ministerstwa Opieki Społecznej.

(3) Na posiedzeniach Rady Naukowo Lekarskiej może być obecnym delegat Ministra Opieki Społecznej.

§ 54.

(1) Rada Naukowo Lekarska wybiera na pierwszym posiedzeniu z pośród swego grona przewodniczącego i zastępcę. Wybór ten podlega zatwierdzeniu Ministra Opieki Społecznej.

(2) Rada Naukowo Lekarska powołuje stałego sekretarza. Na sekretarza winien być powołany lekarz, posiadający wykształcenie kliniczne względnie szpitalne, doświadczenie praktyczne w lecznictwie ubezpieczeniowym oraz znajomość ubezpieczeń społecznych w Polsce i za granicą.

(3) Przewodniczący Rady Naukowo Lekarskiej i jego zastępca otrzymują ryczałtowe wynagrodzenie w wysokości, ustalonej przez Ministra Opieki Społecznej.

(4) Sekretarz otrzymuje pobory miesięczne, ustalone przez Radę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na wniosek Rady Naukowo Lekarskiej.
 (5) Członkowie Rady otrzymują za udział w posiedzeniach marki obecności, a w razie wyjazdów związanych z pracami Rady diety i zwrot kosztów podróży. Wysokość kwot ustala Rada Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 55.

(1) Rada Naukowo Lekarska może powoływać z grona swych członków zespoły specjalne dla opracowania poszczególnych zagadnień, wchodzących w zakres czynności Rady. Rada wyznacza przewodniczących tych zespołów; zespoły Rady Naukowo Lekarskiej mogą kooptować do swych prac specjalistów w zakresie danego zagadnienia z poza grona członków Rady. Wyniki prac zespołu przewodniczący zespołu referuje na posiedzeniu plenarnym Rady.

(2) Ponadto Rada może powierzać poszczególnym swym członkom i powołanym przez siebie specjalistom opracowanie poszczególnych zagadnień i zreferowanie na posiedzeniu Rady.

(3) Wysokość wynagrodzenia na te prace ustala Rada Naukowo-Lekarska w granicach swego budżetu, ustalonego na podstawie § 56.

4) Posiedzenia plenarne Rady Naukowo Lekarskiej odbywają się w miarę potrzeby, najmniej jednakże cztery razy do roku; posiedzenia te zwołuje przewodniczący Rady, podając co najmniej na dwa tygodnie przed terminem posiedzenia do wiadomości członków Rady porządek dzienny i referaty, które mają być przedmiotem obrad.

(5) Szczegółowy tryb postępowania ustala regulamin Rady Naukowo Lekarskiej, uchwalony przez Radę Naukowo Lekarską.

§ 56.

(1) Rada Naukowo Lekarska posiada odrębny budżet, który wchodzi w skład budżetu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wydatki, związane z pracami Rady Naukowo Lekarskiej, pokrywają poszczególne Fundusze, administrowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, według klucza, ustalonego przez Radę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych a zatwierdzonego przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) Preliminarz budżetowy Rady Naukowo Lekarskiej układa Rada Naukowo Lekarska; preliminarz ten podlega zatwierdzeniu przez przewodniczącego Rady Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

(3) Przewodniczący Rady Naukowo Lekarskiej dysponuje budżetem na zasadzie uchwał Rady Naukowo Lekarskiej.

(4) Do czynności biurowych i rachunkowych, związanych z działalnością Rady Naukowo Lekarskiej, Naczelny Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przydziela pracowników na wniosek przewodniczącego Rady Naukowo Lekarskiej i w ramach stanowisk, ustalonych w budżecie Rady Naukowo Lekarskiej.

§ 57.

(1) Placówką badawczą i doświadczalną Rady Naukowo Lekarskiej jest Instytut Medycyny Społecznej, przeznaczony dla celów leczniczych, rozpoznawczych i naukowo-badawczych w zakresie działalności instytucji ubezpieczeń społecznych i podległy pod względem naukowo-fachowym Radzie Naukowo Lekarskiej.

(2) Wewnętrzna organizację i zakres czynności Instytutu Medycyny Społecznej określa statut, uchwalony przez Radę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zatwierdzony przez Ministra Opieki Społecznej.

§ 58.

Dla wykonywania swych zadań Rada Naukowo Lekarska ma prawo korzystać z pomocy zakładów leczniczych instytucji ubezpieczeń społecznych.

IV. Przepisy finansowe.

§ 59.

(1) Majątek i wpływy, związane z wykonywaniem poszczególnych rodzajów ubezpieczeń określonych w art. 1 pkt 2 lit a i b oraz w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, stanowią wyłączną własność właściwych funduszy ubezpieczeniowych; za zobowiązania tych rodzajów ubezpieczeń odpowiadają wyłącznie właściwe fundusze ubezpieczeniowe.

(2) Zasoby danego funduszu ubezpieczeniowego nie mogą być używane na pokrycie wydatków związanych z wykonywaniem innych rodzajów ubezpieczeń.

§ 60.

(1) Wpływy Funduszu Ubezpieczenia od Wypadków i Chorób Zawodowych składają się:

1) ze składek ustalonych w art. 221 oraz z odsetek zwłoki,
 2) ze składek z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia w zakresie art. 1 pkt 2 lit. a,
 3) z opłat Skarbu Państwa, ustalonych w art. 252,
 4) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku, należących do tego Funduszu,
 5) wszelkich innych wpływów związanych z wykonywaniem ubezpieczenia, określonego w art. 1 pkt 2 lit. a oraz z darowizn, zapisów i subsydiów.

(2) Wpływy Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników składają się:

1) ze składek ustalonych w art. 220 ust. 1 pkt 2 oraz z odsetek zwłoki,
 2) ze składek z tytułu kontynuowania ubezpieczenia i ubezpieczenia dobrowolnego w zakresie art. 1 pkt 2 lit. b,
 3) z dopłat Skarbu Państwa ustalonych w art. 251,

4) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku należących do tego Funduszu,
 5) z wszelkich innych wpływów, związanych z wykonywaniem ubezpieczenia, określonego w art. 1 pkt 2 lit. b oraz z darowizn, zapisów i subsydiów.

(3) Wpływy Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych składają się:

1) ze składek za ubezpieczenie emerytalne, określone w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, oraz z odsetek zwłoki,
 2) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku, należących do tego Funduszu.

3) z wszelkich innych wpływów, związanych z wykonywaniem ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych, oraz z darowizn, zapisów i subsydiów.

(4) Wpływy Funduszu Ubezpieczenia na Wypadek Braku Pracy Pracowników Umysłowych składają się:

1) ze składek za ubezpieczenia na wypadek braku pracy, określone w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, oraz z odsetek zwłoki,
 2) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku, należących do tego Funduszu,

3) z wszelkich innych wpływów, związanych z wykonywaniem ubezpieczenia na wypadek braku pracy pracowników umysłowych, oraz z darowizn, zapisów i subsydiów.

(5) Wpływy Ogólnego Funduszu Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i Macierzyństwa składają się:

1) z wpływów wskazanych w art. 239,
 2) z opłat uiszczanych na pokrycie prowadzonej przez Zakład wspólnej działalności leczniczej i profilaktycznej,
 3) z całkowitego dochodu z urzędzeń i majątku, należących do tego Funduszu,

4) z opłat uiszczanych przez ubezpieczalnie społeczne, nie przekraczających 1,5% wpływów wymienionych w art. 234 pkt 1 i 2,
 5) z wszelkich innych wpływów, związanych z działalnością Funduszu Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i Macierzyństwa, oraz z darowizn, zapisów i subsydiów.

§ 61.

Wydatki budżetowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz wskazane w art. 23 ust. 2 koszty ubezpieczalni społecznych rozkłada się na poszczególne fundusze ubezpieczeniowe wg klucza, ustalonego przez radę Zakładu i zatwierdzonego przez władzę nadzorczą.

§ 62.

Wszelkie transakcje pomiędzy funduszami ubezpieczeniowymi mogą być dokonywane jedynie za zgodą władzy nadzorczej.

§ 63.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych dla potrzeb, wskazanych w art. 238, może tworzyć specjalne fundusze bądź przy współudziale funduszy ubezpieczeniowych, bądź też w ramach poszczególnych funduszy ubezpieczeniowych.

§ 64.

(1) Po upływie każdego pięciu lat obrachunkowych Zakład Ubezpieczeń Społecznych opracowuje dla Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych oraz dla Funduszu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników bilanse ubezpieczeniowo-techniczne.

(2) Dla Funduszu Ubezpieczenia od Wypadków i Chorób Zawodowych Zakład sporządza co roku bilans ubezpieczeniowo-techniczny, a co 3 lata obliczenia, potrzebne do ustalenia wysokości składki za to ubezpieczenie.

(3) Rokiem obrachunkowym Zakładu jest rok kalendarzowy.

§ 65.

(1) Przewidziane w § 12 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. w sprawie ubezpieczenia od wypadków drobnych producentów rolnych i ich rodzin na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 793) stawki ryczałtowe dla poszczególnych rodzajów gospodarstw lub przedsiębiorstw, wymienionych w § 4 tego rozporządzenia, ustala się w zależności od kategorii ubezpieczeństwa właściwej danemu rodzajowi gospodarstw lub przedsiębiorstw.

(2) Za kategorię ubezpieczeństwa właściwą danemu rodzajowi gospodarstw lub przedsiębiorstw uważa się tę, która odpowiada zakładom pracy tego samego rodzaju w myśl rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 1, poz. 2).

(3) Stawki ryczałtowe ustala się w sposób następujący:

Kategoria ubezpieczeństwa właściwa danemu rodzajowi gospodarstw lub przedsiębiorstw	Stawka ryczałtowa
I — IV	0,03
V — VI	0,04
VII	0,05
VIII	0,06
IX	0,07
X	0,08
XI	0,09
XII	0,10

§ 66.

(1) Rezerwy płynne Zakład Ubezpieczeń Społecznych lokuje za zabezpieczeniem w myśl art. 249.

(2) Lokowanie rezerw płynnych, pozostających po zaspokojeniu potrzeb Zakładu, poszczególnych funduszy ubezpieczeniowych i ubezpieczalni społecznych, może być dokonywane jedynie za każdorazowym zezwoleniem władzy nadzorczej oraz zgodnie z ustalonym przez Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu planem lokat tych rezerw.

§ 67.

Na częściowe pokrycie kosztów nadzoru nad instytucjami ubezpieczeń społecznych poszczególne fundusze ubezpieczeniowe wpłacają na dochód budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej opłaty ustalone w trybie i w wysokości określonych w art. 266.

§ 68.

Fundusze i zasoby Zakładu oraz poszczególnych funduszy ubezpieczeniowych mogą być używane jedynie na cele przewidziane w ustawie o ubezpieczeniu społecznym i w niniejszym statucie.

§ 69.

(1) Preliminarze budżetowe Zakładu oraz poszczególnych funduszy ubezpieczeń społecznych powinny być uchwalone przez radę i przedstawiane władzy nadzorczej do zatwierdzenia najpóźniej na 6 tygodni przed nowym okresem budżetowym.

(2) Sprawozdania roczne, zamknięcia rachunkowe i bilanse ubezpieczeniowo-techniczne Zakład przesyła władzy nadzorczej w terminie przez nią określonym oraz ogłasza je drukiem.

V. Przepisy przejściowe.

§ 70.

(1) Odnośnie do sposobu zamiany jednorazowej odprawy na rentę i warunków nabycia lat poprzedniej służby (art. 30 ust. 2 i art. 157 ust. ostatni rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych) miarodajne będą z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1934 r. zasady poprzednio ustalone w §§ 61 — 63 statutu b. Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Warszawie (Monitor Polski Nr 25 z 1932 r.) oraz w powołanych tam tablicach.

(2) Po nadaniu statutu oddziałowi Zakładu w Chorzowie stosownie do przepisu § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 10 stycznia 1934 r. w sprawie oddziału Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków i oddziału Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 42), statut tego oddziału stanowić będzie integralną część statutu Zakładu.

(3) Do czasu powołania komisji rozjemczych środki odwoławcze wnosi się bezpośrednio od decyzji dyrektora.

§ 71.

Statut niniejszy uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1935 r. z wyjątkiem § 48, który obowiązuje od dnia powołania komisji świadczących.